

IT'S A FAKE!

ΨΕΥΔΕΙΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Το 80% των μαθητών και φοιτητών που συμμετείχαν σε έρευνα του πανεπιστημίου Stanford σχετικά με την **αξιολόγηση της πληροφορίας** ΔΕΝ κατάφεραν να ξεχωρίσουν ένα πραγματικό άρθρο από ένα ψεύτικο, ούτε ένα δημοσιογραφικό άρθρο από ένα διαφημιστικό.

Έχετε σκεφτεί κάποια φορά ότι κάτι που διαβάζετε στο Internet μπορεί να μην είναι αλήθεια;

Αναδημοσιεύετε ειδήσεις;
Εάν ΝΑΙ, τότε αναδημοσιεύετε:

- ❖ διαβάζοντας μόνο τον τίτλο;
- ❖ διαβάζοντας όλο το περιεχόμενο;

Σε τι δίνετε περισσότερη σημασία:

- ❖ στο μέγεθος μιας φωτογραφίας σε ένα άρθρο;
- ❖ στην αναφορά της πηγής του;

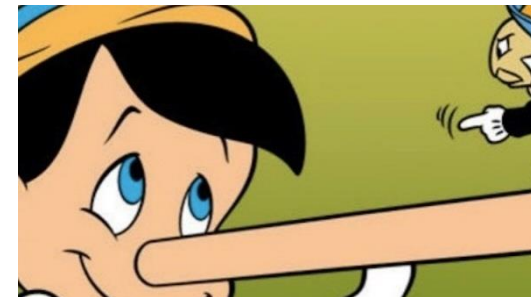
Τα **μέσα κοινωνικής δικτύωσης** διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καθημερινότητά μας. Επομένως η αξιολόγηση των ειδήσεων που προβάλλουν αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία.

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΨΕΥΔΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

Τι σημαίνει κριτική σκέψη;

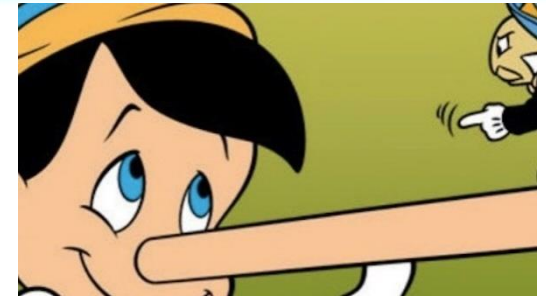
Τι ονομάζουμε ψευδείς ειδήσεις;

- Οι ψευδείς ειδήσεις (fake news) είναι ιστορίες οι οποίες παρουσιάζονται κυρίως ως δημοσιογραφικές, είναι όμως κατασκευασμένες επίτηδες για να εξυπηρετήσουν κάποιο σκοπό και δεν είναι αληθείς.

Πού βρίσκουμε ψευδείς ειδήσεις;

- σε ψηφιακό ή έντυπο περιεχόμενο.
- με τη μορφή ολόκληρων ιστοσελίδων που έχουν σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μοιάζουν με αξιόπιστα ειδησεογραφικά sites.

Ποιος ο σκοπός ύπαρξης Ψευδών Ειδήσεων;

- **εμπορικός** - προώθηση ενός προϊόντος ή η δημιουργία κίνησης (traffic) προς μία ιστοσελίδα (clickbait)
- **πολιτικός** - παραπληροφόρηση-διαμόρφωση κοινής γνώμης)

- ❖ Τι σημαίνει click;
- ❖ Τι σημαίνει bait;
- ❖ Τι σημαίνει clickbait;
- ❖ Έχουμε παραδείγματα;

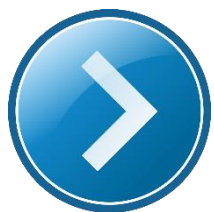

5 Ερωτήσεις – Κλειδιά

- **ΠΟΙΟΣ;** Ποιος το δημοσίευσε; Είναι ειδικός στο συγκεκριμένο θέμα;
- **ΠΟΥ;** Πού δημοσιεύτηκε; Είναι η πηγή αξιόπιστη;
- **ΠΟΤΕ;** Πότε δημοσιεύτηκε ή ενημερώθηκε τελευταία φορά;
- **ΓΙΑΤΙ;** Για ποιο λόγο δημοσιεύτηκε; Για να μας ενημερώσει, να μας πείσει για μια γνώμη ή για προωθήσει ένα προϊόν;
- **ΠΩΣ;** Πώς αναπαράχθηκε; Από αξιόπιστα site ή κυρίως μέσω των κοινωνικών δικτύων;

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

■ 1. ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ή ΤΙΤΛΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ:

- ❖ «βαρύγδουποι» τίτλοι που πολλές φορές περιέχουν λέξεις όπως **σοκ, τρομερό, φοβερό, απίστευτο**
- ❖ τίτλοι που περιέχουν **πολλά θαυμαστικά**

Τι παρατηρείτε
στην ανάρτηση;

info Αυτές είναι οι ηλεκτρικές συσκευές που κάνει πολύ ρεύμα! Google Προσαρμο Αναζήτηση

Home > Παράξενες Ειδήσεις

Θαύμα! Άγγελος εμφανίστηκε και έκανε καλά την άρρωστη κορούλα της [vid]

TOUCHED BY AN ANGEL?
MOTHER SAYS ANGEL SAVED DAUGHTER

Διαδώστε αυτό το άρθρο

Τελευταία ενημέρωση: 23.04.2017 | 10:31
Πρώτη δημοσίευση: 23.04.2017 | 08:38

43

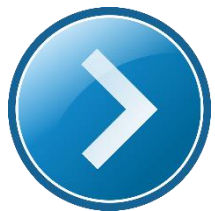
Απίστευτο βίντεο αποκάλυπτει τη λάμψη ενός Αγγέλου σε νοσοκομείο. Εμφανίστηκε σε αρρωστο κορίτσάκι και αμέσως έγινε καλά!

Τον Σεπτέμβριο του 2012, ένα 14χρονο κορίτσάκι βρέθηκε στο νοσοκομείο ύστερα από

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ από την Ελλάδα και τον κόσμο σε blog

TELEUTAIES EIDHSEIS

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

■ 2. ΑΝΥΠΟΓΡΑΦΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ:

Δημοσίευμα με σοβαρούς ισχυρισμούς που δεν έχει την υπογραφή του συντάκτη.

Τρίτη, 25 Απριλίου 2017

Συμβαίνει τώρα: Αιματηρή επίθεση αυτοκτονίας - 10 νεκροί

ΝΕΑ ΚΟΛΕΞΙΟΝ

b.p.c. Άνοιξη-Καλοκαίρι 2017

Κοντομάνικα από 6,99€

bon
prix
it's me!

Τουλάχιστον 10 είναι οι νεκροί από βομβιστική επίθεση αυτοκτονίας... κατά μικρού λεωφορείου στα βορειοδυτικά του Πακιστάν, σύμφωνα με δηλώσεις τοπικού αξιωματούχου. Διαβάστε περισσότερα σε λίγο..

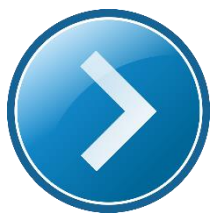
Πηγή

Αναρτήθηκε στις 8:44:00 π.μ.

Τι παρατηρείτε στην ανάρτηση; Έχει πηγή; Έχει συγκεκριμένες πληροφορίες;

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

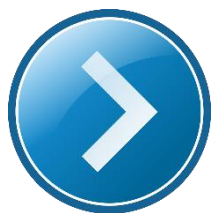
■ 3. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ – ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΛΑΘΗ:

Αν στο κείμενο υπάρχουν πολλά ορθογραφικά λάθη ή αν το κείμενο είναι **προϊόν αυτόματης μετάφρασης**.

LIE

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

■ 4. ΑΠΟΥΣΙΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ:

Ο συντάκτης του άρθρου δε χρησιμοποιεί καθόλου χρονικούς προσδιορισμούς ή αναφέρει λέξεις αόριστες όπως π.χ. χθες, προχθές.

Τηλεσκόπιο εντόπισε τεράστιο αγνώστου ταυτότητας αντικείμενο στο Νεφέλωμα του Ωρίωνα (βίντεο)

Δευτέρα, 10 Απρίλιος 2017 10:33

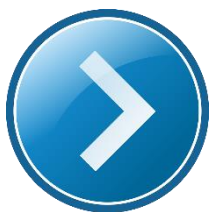
Το γεγονός ότι ένα τηλεσκόπιο ήταν σε θέση να φωτογραφίσει αυτό το σκοτεινό αντικείμενο από τόσο μακριά πιστοποιεί απίστευτα τις μεγάλες διαστάσεις του.

Αν ήταν να εισέλθει στο ηλιακό σύστημα, θα προκαλούσε σίγουρα μεγάλα βαρυτικά κύματα. Ένα τέτοιο αντικείμενο θα μπορούσε να είχε κατασκευαστεί από έναν πολιτισμό που βρίσκεται τουλάχιστον στον τύπο II στην κλίμακα Καρντάσεφ.

Αν το αγνώστου στοιχείου αντικείμενο της φωτογραφίας είναι ένα τεχνητό σκάφος κάποιου τύπου, οι κατασκευαστές του θα έμοιαζαν σαν Θεοί σε σχέση με εμάς.

Το Νεφέλωμα του Ωρίωνα είναι επίσης γνωστό ως Μεσιέ 42 και είναι ένα από τα φωτεινότερα νεφελώματα στον νυχτερινό ουρανό που μπορείτε να το δείτε με γυμνό μάτι. Βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1.344 έτη φωτός και είναι μια περιοχή φυσικού αερίου και σκόνης με πραγματική διάμετρο περίπου 24 έτη φωτός.

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

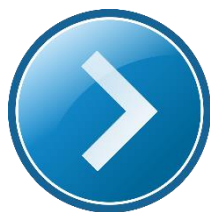
• 5. ΑΠΙΣΤΕΥΤΟΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ:

- Ιστορία χωρίς να δίνει περαιτέρω στοιχεία
- Περιγραφή υπερβολικών/πικάντικων καταστάσεων χωρίς αποδείξεις
- Συνωμοσιολογίες με αόριστες πηγές/αποδείξεις

FAKE STORY

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

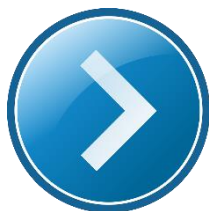

- **6. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΑ ΛΑΘΗ**
 - Π.χ. αν αναφέρει λάθος την πρωτεύουσα μιας χώρας

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

• 7. ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ:

- άσχετες με το δημοσίευμα
- εμφανώς επεξεργασμένες
- με ανάλυση πολύ χαμηλή

Μπορείτε να αναζητήσετε τη φωτογραφία στο Google για να εξακριβώσετε από πού προήλθε.

ΕΚΤΑΚΤΟ ΤΩΡΑ | ΕΠΕΣΕ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ ΜΕ ΕΠΙΒΑΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ !!

4.9k
Shares

4.9k

Τι παρατηρείτε
στη φωτογραφία;

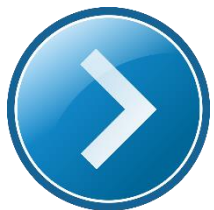

5 Πράγματα Που Ο Τραπεζίτης

Συναγερμός στις Αρχές εδώ και λίγη ώρα.

Συναγερμός έχει σημάνει στις Αρχές μετά τις πληροφορίες για πτώση αεροσκάφους στην περιοχή της

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

- **8. ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ LINK ΠΟΥ ΔΕΝ «ΟΔΗΓΟΥΝ» ΠΟΥΘΕΝΑ:**
 - Είναι μια ένδειξη που υποψιάζει, ειδικά στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μια **«τυφλές»** παραπομπές. π.χ. τα αναλυτικά στοιχεία μιας έρευνας.

Σας έχει τύχει σύνδεσμος που δεν είναι ενεργό link;

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

• 9. ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ:

- Αν ο συντάκτης του άρθρου σας προτρέπει ξεκάθαρα να το αναπαραγάγετε.

Τώρα ΜΟΛΙΣ Ανακοινώθηκε | ΔΥΣΤΥΧΩΣ Έπεσε ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ Στην Ελλάδα... ΔΙΑΔΩΣΤΕ ΤΟ ΚΑΝΕΝΑ ΜΜΕ ΔΕΝ ΘΑ ΤΟ ΔΕΙΞΕΙ !

ΕΛΛΑΔΑ

0

5.2k

Κοινοποιήσεις

Κοινοποιήστε στο Facebook

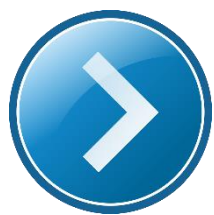
Γιατί γίνεται η προτροπή να διαδοθεί μια είδηση;

ΣΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ

ΣΤΕΙΛΕ ΜΑΣ ΤΗΝ ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑ

Τι κάνουμε;!

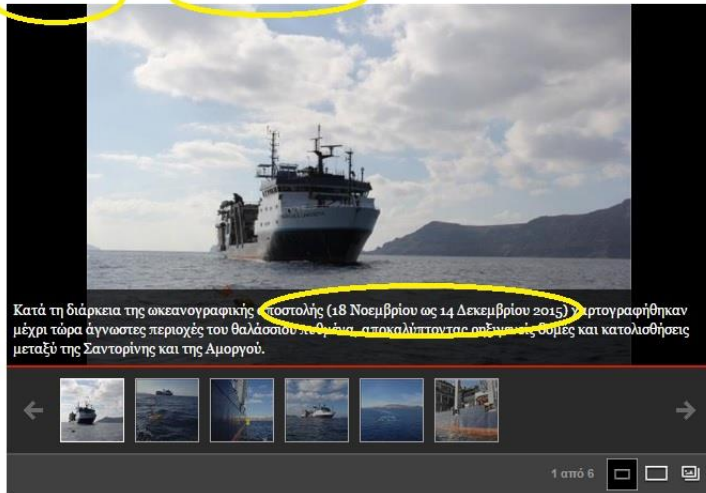
Αναπτύξτε **κριτική σκέψη** και εμπιστευθείτε το **ένστικτο** και τη **λογική** σας. Αν κάτι σας φαίνεται απίστευτο, τότε είναι πολύ πιθανό να είναι ψέμα ή να περιέχει μεγάλες ανακρίβειες.

Παράδειγμα Αξιόπιστου Δημοσιεύματος

Σαντορίνη: Μελετώντας την «καρδιά» του πιο αινιγματικού ηφαιστείου στον κόσμο

Στέφανος Κρίκκης | ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 04/01/2016 10:58 |

Κατά τη διάρκεια της ωκεανογραφικής αποστολής (18 Νοεμβρίου ως 14 Δεκεμβρίου 2015) χηματογράφηθηκαν μέχρι τώρα άγνωστες περιοχές του θαλάσσιου κελύφους, αποκαλύπτοντας ανενεργές ζώνες και κατολισθήσεις μεταξύ της Σαντορίνης και της Αμοργού.

Μου αρέσει! 701 | Tweet | Share | 19

Μια μεγάλη έρευνα για να αποκρυπτογραφήσουν τα μυστικά που κρύβει η καρδιά ενός από τα πιο αινιγματικά ηφαιστεια στον κόσμο, της Σαντορίνης, ολοκλήρωσαν πριν λίγο καιρό Έλληνες και ξένοι επιστήμονες. Χρησιμοποίησαν το πλέον σύγχρονο ωκεανογραφικό σκάφος στον κόσμο και πόντισαν δεκάδες σειμογράφους και επιστημονικά όργανα για να εξακριβώσουν τις διεργασίες που γίνονται μέσα στον μαγματικό του θάλαμο, που εκτείνεται πολλά χιλιόμετρα μέσα στο φλοιό της Γης.

Η σημερινή μορφολογία του νησιού της Σαντορίνης διαμορφώθηκε λόγω της Μινωικής έκρηξης (ή αλλιώς Υστεροκυκλαδικής έκρηξης, πριν 3.600 χρόνια) η οποία αποτέλεσε και μία από τις μεγαλύτερες ηφαιστειακές εκρήξεις των τελευταίων 10.000 χρόνων που συνέβησαν στην η.

Για να διερευνηθεί η δομή κάτω από αυτό το γραφικό, αλλά συγχρόνως ενεργό ηφαιστείο, πραγματοποιήθηκε μια ερευνητική αποστολή διάρκειας τεσσάρων εβδομάδων από μία διεθνή ομάδα επιστημόνων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της σεισμικής διασκόπησης αξιοποιώντας τις δυνατότητες του πιο σύγχρονου ερευνητικού πλοίου σεισμικών ερευνών «Marcus G. Langseth», των ΗΠΑ.

«Η δομή ενός ηφαιστείου κοντά στην επιφάνεια της Γης, είναι πολύ καλά μελετημένη σε όλο τον κόσμο», λέει στα ΝΕΑ η Πασασκευή Νομικού, λέκτορας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, η οποία συμμετείχε στην έρευνα.

TEΛΕΥΤΑΙΑΝΕΑ	Όλες οι ενότητες
Βρετανός, ελληνοκυπριακής καταγωγής, ύποπτος για υποστήριξη στο ISIS	Πριν 4'
Μέρκελ: «Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα έχει τα ίδια δικαιώματα με τα μέλη της ΕΕ»	Πριν 8'
Γαλλία: Η Λεπέν ξεκίνησε καλύτερα την εκστρατεία σε σχέση με τον Μακρόν για τον 2ο γύρο	Πριν 11'
Απεργούν την Τρίτη οι εργαζόμενοι στην Εγνατία Οδό	Πριν 21'
Παπαδημητρίου: Βελτιώσεις στον εξωδικαστικό μηχανισμό	Πριν 22'
Ντεϊσελμπλουμ: Σύντομα συμφωνία-πακέτο για την Ελλάδα	Πριν 39'
Μητισοτάκης σε Βούτση: Θωρακίστε τη Βουλή από αντικοινοβουλευτικές πρακτικές	Πριν 43'
«Η Πολιτεία δεν αποδοκίμασε την εισβολή του Ρουβίκωνα στο ΣΤε» λένε οι δικαστές	Πριν 56'
Δραγασάκης: Η στήριξη των Μμε προϋπόθεση για την έξοδο από την κρίση	Πριν 59'

Στο άρθρο υπάρχουν:

- υπογραφή του συντάκτη,
- ημερομηνία δημοσίευσης
- συγκεκριμένες ημερομηνίες όπου έλαβε χώρα το περιστατικό που περιγράφει
- ιστορικά στοιχεία που με μια απλή αναζήτηση στο διαδίκτυο μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι όντως είναι αληθινά
- δήλωση ενός πολύ συγκεκριμένου προσώπου του οποίου αναφέρει τα στοιχεία.

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστης Ιστοσελίδας

- **ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΟ URL**

- ασυνήθιστες περιοχές site θα πρέπει να σας κάνουν επιφυλακτικούς

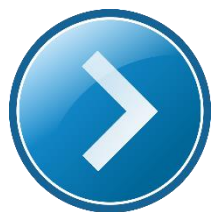
Αναζητήστε αξιόπιστα url όπως:

- .gov = government agency (κυβερνητική υπηρεσία)
- .edu = educational institution (εκπαιδευτικό ίδρυμα)
- .org = non-profit organizations (μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί)
- .com = commercial or business group (εμπορικός ή επιχειρηματικός όμιλος)

Μπορείτε να ελέγξετε την ιστοσελίδα αν όντως είναι επίσημη ιστοσελίδα ειδήσεων από τον εντοπισμό της διεύθυνσης URL του ιστοτόπου.

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστης Ιστοσελίδας

ΑΝΑΡΩΤΗΘΕΙΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΟΠΟ ΥΠΑΡΕΞΗΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΤΟΠΟΥ:

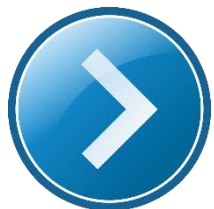
Έχει σκοπό να ενημερώσει, να πουλήσει ένα προϊόν ή να σας πείσει για μια ιδέα;

Σε περίπτωση αμφιβολίας, ελέγξτε για μια ενότητα **Σχετικά με εμάς** που συνήθως βρίσκεται στο κάτω μέρος της αρχικής σελίδας.

It's a FAKE!

Ενδείξεις Μη Αξιόπιστης Ιστοσελίδας

- **ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ:**
 - Μοιάζει να είναι ένας επαγγελματικός ή προσωπικός ιστότοπος;
 - Τον επιλέξατε τυχαία από μια αναζήτηση Google ή ήταν συνδεδεμένος με κάποια άλλη αξιόπιστη πηγή;
 - Περιλαμβάνει πρόσφατα δημοσιεύματα;
 - Υπάρχουν αναδημοσιεύσεις κειμένων του σε άλλα γνωστά site/αξιόπιστες πηγές;
 - Περιέχει διαφημίσεις από γνωστές εταιρείες;

Πλεονεκτήματα Και Μειονεκτήματα Μηχανών Αναζήτησης

- ✓ Η πιο δημοφιλής μηχανή αναζήτησης στο διαδίκτυο
- ✓ Οικεία και εύκολη στη χρήση
- ✓ Εύκολη προσαρμογή των όρων αναζήτησης και λήψη σχετικών πληροφοριών
- ✓ Ένας καλός τρόπος να βρείτε ιστοτόπους και ιστολόγια

- ✓ Τα αποτελέσματα εμφανίζονται με σειρά PageRank άρα τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν διαφημίσεις και ιστοσελίδες που μπορεί να είναι μεροληπτικές ή άσχετες με αυτό που ψάχνετε
- ✓ Δεν υπάρχει συντακτική παρακολούθηση ή αξιολόγηση.

Πλεονεκτήματα Και Μειονεκτήματα Μηχανών Αναζήτησης

Στα αποτελέσματα της αναζήτησης στο Google, ποιος κανονίζει ποιες ιστοσελίδες εμφανίζονται πρώτες;

- Το **PageRank** είναι το όνομα του αλγορίθμου της **Google**, το οποίο τοποθετεί ιστοσελίδες που είναι πιο δημοφιλείς στην κορυφή των αποτελεσμάτων αναζήτησης.

Πλεονεκτήματα Και Μειονεκτήματα Μηχανών Αναζήτησης

WIKIPEDIA
ΜΙΚΙΠΙΔΙΑ

- ✓ Η μορφοποίηση παρέχει καλή εισαγωγή σε ένα θέμα
- ✓ Παρέχει σύντομο ιστορικό, σχετικές λέξεις-κλειδιά και όρους

- ✓ Η παρουσίαση της έρευνας δεν είναι πρωτότυπη και συχνά δεν γίνεται αναφορά
- ✓ Το περιεχόμενο δεν εξετάζεται για την αξιοπιστία ή την παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

 www.saferinternet4kids.gr

 www.help-line.gr

Γραμμή βοήθειας

 www.safeline.gr

Γραμμή παράνομου περιεχομένου

 www.inhope.org
www.betterinternetforkids.eu

 www.forth.gr

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»